

Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru mjesečna je publikacija koju objavljuje Odjel za europske poslove. Bilten daje pregled europskih poslova u Saboru koji proizlaze iz članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji.

Hrvatski sabor, kao nacionalni parlament države članice Europske unije, sudjeluje u procesu donošenja odluka na europskoj razini putem nadzora nad aktivnostima Vlade u institucijama Europske unije te izvršavanjem ovlasti dodijeljenih nacionalnim parlamentima Ugovorom iz Lisabona.

AKTIVNOSTI ODBORA ZA EUROPSKE POSLOVE

Odbor za europske poslove obavlja europske poslove u skladu sa Zakonom o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima i Poslovníkom Hrvatskoga sabora.

Sjednice Odbora

Na 83. sjednici, održanoj 13. ožujka 2024., državna tajnica za Europu u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova izvijestila o sastanku Vijeća za opće poslove održanom 20. veljače i pripremama za sljedeći sastanak Vijeća za opće poslove.

Sjednice Odbora za europske poslove u 10. sazivu Hrvatskoga sabora

Odbor za europske poslove je tijekom desetog saziva Hrvatskoga sabora održao ukupno 83 sjednice od kojih je jedna sjednica bila otkazana, a 11 sjednica održano je elektroničkim putem. Od ukupnog broja sjednica 4 sjednice su bile tematske. Zajedno s drugim radnim tijelima održano je 18 sjednica. Odbor je na 40 sjednica raspravljao o stajalištima Republike Hrvatske o dokumentima Europske unije (dokumenti s oznakom D.E.U.), o izvješćima sa sastanaka Vijeća Europske unije na 8 sjednica, o izvješćima sa sastanaka Europskoga vijeća na 10 sjednica, a na 5 sjednica predstavljeni su prioriteti rotirajućih predsjedanja Vijećem Europske unije. Odbor je drugim radnim tijelima Hrvatskoga sabora dostavio 153 stajališta Republike Hrvatske o dokumentima Europske unije, te donio zaključak o 114 dokumenata.

STAJALIŠTA REPUBLIKE HRVATSKE O DOKUMENTIMA EU-a

Dostava stajališta Republike Hrvatske o dokumentima EU-a radnim tijelima

Vlada, odmah po donošenju, dostavlja Saboru stajališta Republike Hrvatske o dokumentima iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske, koja Odbor za europske poslove prosljeđuje matičnim radnim tijelima Sabora.

Odbor za europske poslove nakon rasprava o stajalištima donosi zaključke na osnovi kojih Vlada djeluje u Vijeću Europske unije. Vlada je dužna izvijestiti Sabor ako odstupi od zaključka Odbora za europske poslove. Razmatranjem stajališta o dokumentima Europske unije Sabor vrši nadzor nad aktivnostima Vlade Republike Hrvatske u postupcima donošenja odluka u Vijeću Europske unije.

Proces razmatranja stajališta može se pratiti u e-Doc bazi Informacijsko-dokumentacijske službe Hrvatskoga sabora, gdje se objavljuju stajališta s pratećim mišljenjima radnih tijela i zaključcima Odbora za europske poslove.

Zaključenjem 10. saziva Hrvatskoga sabora obustavit će se postupak razmatranja stajalištima Republike Hrvatske o dokumentima EU-a iz radnih programa za 2020., 2021., 2022., 2023. i 2024. o kojima Odbor za europske poslove nije donio zaključke.

Mišljenja radnih tijela o stajalištima Republike Hrvatske o dokumentima EU-a

U ožujku 2024. Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost, Odbor za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo, Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku i Odbor za poljoprivredu raspravljali su i donijeli mišljenja o sljedećim stajalištima Republike Hrvatske o dokumentima EU-a: D.E.U. br. 24/003, D.E.U. br. 24/009, D.E.U. br. 24/010.

NADZOR NAD AKTIVNOSTIMA VLADE U INSTITUCIJAMA EUROPSKE UNIJE

Sastanci Vijeća Europske unije

Dostava stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije radnim tijelima

U postupku praćenja rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije Odbor za europske poslove dostavio je u ožujku 2024. radnim tijelima Hrvatskoga sabora pet stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije, u različitim sastavima:

- Stajalište Republike Hrvatske za [4008. sastanak](#) Vijeća za promet, telekomunikacije i energetiku (TTE), u sastavu ministara energetike, održan 4. ožujka, dostavljeno je Odboru za gospodarstvo i **Odboru za pomorstvo, promet i infrastrukturu**,
- Stajalište Republike Hrvatske za [4009. sastanak](#) Vijeća za pravosuđe i unutarnja pitanja (JHA), u formatu ministara unutarnjih poslova, održan 4. i 5. prosinca dostavljeno je **Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost i Odboru za pravosuđe**,
- Stajalište Republike Hrvatske za [4010. sastanak](#) Vijeća za konkurentnost – unutarnje tržište i industrija (COMPET), održan 7. ožujka, dostavljeno je **Odboru za gospodarstvo**,
- Stajalište Republike Hrvatske za [4011. sastanak](#) Vijeća za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravstvo i zaštitu potrošača (EPSCO), u sastavu ministara zapošljavanja i socijalne politike, održan 11. ožujka, dostavljeno je **Odboru za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo i Odboru za zdravstvo i socijalnu politiku**,
- Stajalište Republike Hrvatske za [4012. sastanak](#) Vijeća za ekonomske i financijske poslove (ECOFIN), održan 12. ožujka, dostavljeno je **Odboru za financije i državni proračun**.

IZRAVNO DOSTAVLJENI DOKUMENTI EUROPSKE UNIJE

Prema odredbi [Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji](#), institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte.

Ured za međunarodne i europske poslove dnevno objavljuje izravno dostavljene dokumente na mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora u rubrici [Postupanje s dokumentima EU-a](#), s pratećim informacijama o: oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i roku za provjeru načela supsidijarnosti, stajalištu Republike Hrvatske, obrazloženom mišljenju i političkom dijalogu, području politika kojemu dokument pripada te nazivu inicijative iz programa rada Komisije.

U razdoblju od **1. do 31. ožujka 2024.** institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskome saboru **ukupno 62 pravna akta na hrvatskome jeziku**, od toga 33 prijedloga obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 29 neobvezujućih pravnih akata.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije.

U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu.

Pregled izravno dostavljenih dokumenata Europske unije u zakonodavnom postupku u razdoblju od 1. do 31. ožujka 2024.

GRADANSKE SLOBODE, PRAVOSUĐE I UNUTARNJI POSLOVI

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2024)</u> <u>60</u>	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP (preinaka)	26. 3. 2024. ...

MEĐUNARODNA TRGOVINA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2024)</u> <u>461</u>	Prijedlog ODLUKE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o pružanju makrofinancijske pomoći Arapskoj Republici Egiptu	26. 3. 2024. ...

PRORAČUNI

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2024)</u> <u>301</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) 2021/1148 u pogledu financijske omotnice i dodjele sredstava za tematski instrument	8. 3. 2024. 7. 5. 2024.

EKONOMSKA I MONETARNA POLITIKA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2024)</u> <u>23</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o provjeri stranih ulaganja u Uniji i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2019/452 Europskog parlamenta i Vijeća	4. 3. 2024. 30. 4. 2024.

POLJOPRIVREDA RIBARSTVO I RURALNI RAZVOJ

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2024) 139</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni uredbi (EU) 2021/2115 i (EU) 2021/2116 u pogledu standarda za dobre poljoprivredne i okolišne uvjete, shema za klimu, okoliš i dobrobit životinja, izmjena strateških planova u okviru ZPP-a, preispitivanja strateških planova u okviru ZPP-a i izuzeća od kontrola i kazni	15. 3. 2024. 14. 5. 2024.

USKLAĐIVANJE ZAKONODAVSTVA

Hrvatski sabor usklađuje zakonodavstvo s pravom Europske unije u postupku prema kojemu svi prijedlozi zakona kojima se usklađuje hrvatsko zakonodavstvo s europskim nose oznaku „P.Z.E.“

Sabor donosi godišnji plan usklađivanja zakonodavstva, koji je sastavni dio Vladina programa za preuzimanje i provedbu pravne stečevine i osnovni je dokument u postupku preuzimanja i provedbe prava Europske unije u hrvatsko zakonodavstvo. Usklađeni zakoni dostupni su u e-Doc bazi Informacijsko-dokumentacijske službe Hrvatskoga sabora.

Hrvatski sabor je u ožujku 2024. donio četiri zakona usklađena s pravom Europske unije:

PZE	Naziv akta	Saziv	Sjednica	Status	Redni br. čitanja	Vrsta postupka
P.Z.E. 538	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o materijalima i predmetima koji dolaze u neposredan dodir s hranom	10	21	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 575	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava	10	21	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 615	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona	10	21	donesen	2.	redovni
P.Z.E. 616	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku	10	21	donesen	2.	redovni

INFORMACIJA O
NOVOJ INDUSTRIJSKOJ STRATEGIJI ZA EUROPSKU OBRANU (EDIS)
I
EUROPSKOM PROGRAMU ZA OBRAMBENU INDUSTRIJU (EDIP)

Europska komisija je 5. ožujka 2024. donijela glavne elemente **Nove industrijske strategije za europsku obranu** ([European Defence Industrial Strategy](#) – EDIS), [JOIN\(2024\) 10](#), te Prijedlog uredbe za uspostavu **Europskog programa za obrambenu industriju** (European Defence Industry Programme – EDIP) i okvir mjera za sigurnost opskrbe obrambenim proizvodima i njihovu pravodobnu dostupnost, [COM\(2024\) 150](#).

Nova industrijska strategija za europsku obranu

Cilj je Strategije stvoriti uvjete u kojima će obrambena industrija EU-a s vremenom i u dovoljnoj mjeri zadovoljavati potrebe država članica. Predlaže se sveobuhvatan i ambiciozan pristup koji se temelji na **Europskom programu za obrambenu industriju**, kako bi se, na temelju postojećih obrambenih inicijativa i alata, povećala konkurentnost, sposobnost reagiranja i otpornost europske obrambene tehnološke i industrijske baze (EDTIB) tijekom sljedećeg desetljeća. U tu svrhu utvrđen je niz mjera sa sljedećim ciljevima:

- podupiranje učinkovitijeg izražavanja zajedničkih obrambenih potreba država članica,
- osiguravanje dostupnosti svih obrambenih proizvoda prilagodbom EDTIB-a kako bi bolje odgovarao aktualnim potrebama, neovisno o okolnostima i vremenskim okvirima,
- osiguravanje odgovarajuće potpore iz nacionalnih proračuna i proračuna EU-a za prilagodbu europske obrambene industrije novom sigurnosnom kontekstu,
- uključivanje aspekata važnih za obrambenu pripravnost u druge politike,
- izgradnja tješnjih veza s Ukrajinom zahvaljujući njezinu sudjelovanju u inicijativama Unije kojima se podupiru obrambene industrije Ukrajine i EU-a i međusobna suradnja tih industrija,
- udruživanje s NATO-om i strateškim međunarodnim partnerima sličnih stavova, kao i bliža suradnja s Ukrajinom.

U strategiji su predviđeni i pokazatelji za mjerenje napretka država članica u jačanju pripravnosti obrambene industrije. Države članice pozivaju se da najmanje 40 % sredstava koje utroše na obrambenu opremu do 2030. bude u okviru zajedničke nabave, da osiguraju da do 2030. vrijednost trgovine obrambenom opremom unutar EU-a čini najmanje 35 % vrijednosti EU-ova tržišta takvom opremom te da kontinuirano napreduju prema tome da do 2030. najmanje 50 %, a do 2035. 60 % sredstava iz svojih proračuna za nabavu obrambene opreme utroše unutar EU-a.

Europski program za obrambenu industriju

Europski program za obrambenu industriju nova je zakonodavna inicijativa za usmjeravanje prelaska s kratkoročnih, hitnih mjera donesenih od 2023. do kraja 2025. na dugoročniji, strukturiraniji pristup postizanju pripravnosti obrambene industrije. **EDIP je**

strukturiran oko četiri stupa, a u razdoblju od 2025. do 2027. iz proračuna EU-a za EDIP će se mobilizirati 1,5 milijardi eura.

Financijskom potporom iz EDIP-a proširit će se načela pristupa oblikovanog u [Aktu o jačanju europske obrambene industrije putem zajedničke nabave](#) (EDIRPA) (financijska potpora iz proračuna EU-a za olakšavanje suradnje među državama članicama u fazi nabave) i [Aktu o podupiranju proizvodnje streljiva](#) (ASAP) (financijska potpora obrambenim industrijama za povećanje njihova proizvodnog kapaciteta), kako bi se proizvodnja obrambene opreme u Uniji povećala proširenjem njezina područja primjene izvan područja streljiva i projektila. Ostale mjere uključuju:

- osnivanje fonda za ubrzavanje transformacije lanaca opskrbe u području obrane (FAST) u okviru EDIP-a, posebno namijenjenog malim i srednjim poduzećima i malim poduzećima srednje tržišne kapitalizacije putem financiranja zaduživanjem i/ili vlasničkim kapitalom,
- stalna potpora industrijalizaciji aktivnosti suradnje u području obrane koje je prvotno podupirao Europski fond za obranu (premošćivanje tzv. razlike u komercijalizaciji),
- uspostava modularnog i postupnog sustava EU-a za sigurnost opskrbe kako bi se povećala solidarnost i učinkovitost kad dolazi do napetosti duž lanaca opskrbe ili sigurnosnih kriza te kako bi se pravodobno identificirale moguće poteškoće.

Iz proračuna za EDIP ojačat će se i **suradnja EU-a s Ukrajinom u području obrambenih industrija**, a podupirat će se i razvoj ukrajinske obrambene industrijske i tehnološke baze. Za te bi se potrebe proračun EDIP-a mogao „podebljati“ dodatnim sredstvima od neočekivane dobiti ostvarene na temelju imobilizirane ruske državne imovine (ako Vijeće o tome donese odluku na prijedlog Visokog predstavnika - v. [odluku i uredbu Vijeća od 12. veljače 2024.](#) u kojima se pojašnjavaju obveze središnjih depozitorija vrijednosnih papira koji drže imovinu i pričuve Ruske središnje banke).

Putem EDIP-a na raspolaganje će se staviti **novi pravni okvir – Struktura za europski program naoružanja (SEAP)**, koji će poticati i unaprjeđivati suradnju država članica u području obrambene opreme, uz potpunu komplementarnost s okvirom za PESCO. Njime se na razini EU-a **uvodi sustav za sigurnost opskrbe obrambenom opremom** koji će osiguravati stalnu dostupnost obrambenih proizvoda u Europi i služiti kao okvir za učinkovito reagiranje na moguće buduće krize u opskrbi. U okviru EDIP-a bit će moguće i **pokretanje europskih obrambenih projekata od zajedničkog interesa**, potencijalno uz financijsku potporu EU-a.

Europska komisija predložila je i uspostavu upravljačke strukture – **Odbora za pripravnost obrambene industrije**. Odbor će okupljati države članice, Visokog predstavnika i Komisiju kako bi izvršavali funkciju zajedničkog programiranja i nabave u području obrane EU-a predviđenu u [Zajedničkoj komunikaciji o analizi nedostatnih ulaganja u obranu](#) i poduprli provedbu EDIP-a.

Uredništvo: Tanja Babić, Tatjana Briški, Mirna Matković, Snježana Ramljak, Mario Straka, Jelena Špiljak ©Hrvatski sabor / Kontakt: ured-mep@sabor.hr